

Lisansüstü eğitim süreçlerinin sağlıklı ve düzenli bir şekilde yürütülmesi, öğrenci, danışman ve ilgili akademik birimler arasındaki görev, yetki ve sorumlulukların açık biçimde belirlenmesini gerektirir. Öğrencilerin ders seçimleri, kayıt işlemleri ve akademik ilerlemelerinin doğru biçimde izlenebilmesi için ders onay süreçleri ile derslerin niteliğine ilişkin esasların net olarak ortaya konulması önem arz etmektedir.

Bu metin, enstitümüzde yürütülmekte olan **tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki** ders onay süreçlerini ve öğrencilerin yazılımını yapmakla yükümlü oldukları ders türlerini açıklığa kavuşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Amaç, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecinde herhangi bir belirsizlik yaşamalarının önüne geçmek, danışman ve anabilim dalı başkanlıklarının görev sınırlarını netleştirmek ve derslerin yazılımında birlik sağlanmasına katkıda bulunmaktır.

Bu kapsamda;

- Ders onay sorumluluklarının hangi aşamalarda kim tarafından yürütüleceği,
- Kredili, kredisiz ve öğrencinin bulunduğu aşamayı izlemek amacıyla açılan derslerin tanımları,
- Bu derslerin alınma zamanları ve koşulları,

ayrıntılı biçimde açıklanmıştır.

#### **Ders Onayı Sorumlusu:**

Öğrenciler ilk kayıt yaptırdıklarında, doğal danışman olarak Anabilim Dalı Başkanı atanır. Enstitü Yönetim Kurulu tarafından danışman atanıncaya kadar ders onayları Anabilim dalı başkanı tarafından yapılır.

Tezsiz yüksek lisans programı öğrencileri için Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile öğrencinin dönem projesi derslerini yürütmek üzere bir danışman görevlendirilir. Söz konusu danışman genelde birinci ders dönemi içinde atanır. Atanan bu danışman, takip eden dönemden itibaren öğrencinin derslerinin onaylanması sorumluluğunu üstlenir. Bu aşamadan sonra, doğal danışman olarak görev yapan Anabilim Dalı Başkanı'nın ders onama yetkisi sona erer.

Tezli yüksek lisans programlarında ise genellikle birinci dönemde, doktora programlarında ise genellikle ikinci dönemde, öğrencinin tercihleri de dikkate alınarak, Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile tez danışmanı atanır. Atanan tez danışmanı, öğrencinin tez, seminer ve uzmanlık alan derslerini yürütmek, yeterlik sınavına katılmak, tez önerisi sözlü savunmasını yönetmek, tez izleme raporlarını ve tez savunma sınavını organize etmekle yükümlüdür. Ayrıca tez danışmanının atanmasını izleyen dönemden itibaren öğrencinin ders onayları, ilgili tez danışmanı tarafından yürütülür ve bu aşamadan sonra doğal danışman olan Anabilim Dalı Başkanı'nın ders onama yetkisi geçerliliğini yitirir.

Yabancı dil hazırlık ve bilimsel hazırlık derslerinin onay süreçleri ise Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından yürütülür. Bu aşamada bulunan öğrencilere tez danışmanı atanmaz.

### Öğrencinin Yazılım Yapması Gereken Derslere İlişkin Açıklama:

Tezli yüksek lisans programlarında dersler, **kredili** ve **kredisiz** olmak üzere iki ana gruba ayrılmaktadır. Bu çerçevede, kredili dersler kendi içerisinde **zorunlu** ve **seçmeli** dersler olarak sınıflandırılmaktadır. Kredili zorunlu dersler, güz ve bahar dönemi kapsamında belirlenmiş olup, programda yeri sabitlenmiştir ve öğrencinin dönem planlamasında doğrudan yer alır. Seçmeli kredili dersler her dönem açılabilir. Buna karşılık, **kredisiz dersler**, belli koşullar oluştuğunda alınabilmekte; tezsiz, tezli yüksek lisans ve doktora programına göre türleri, sayıları, alınış zamanı ve süreleri değişiklik göstermektedir. Öte yandan, doktora programı öğrencileri için, öğrencinin bulunduğu aşamayı izlemek amacıyla, ders programında yeri olmayan ve haftalık saati bulunmayan dersler de mevcuttur. **Söz konusu derslerin belirli dönem/zaman içinde alınması zorunlu olup, aksi halde programla ilişkin kesilmesi söz konusu olabilmektedir. Bu kapsamda dersler üç gruba ayrılarak yazılımları ile ilgili açıklama aşağıda yapılmıştır.**

1. Kredili Dersler
2. Kredisiz Dersler
3. Ne Kredili Nede Kredisiz Olup Öğrencinin Bulunduğu Aşamayı İzlemek İçin Açılan Dersleri

**Not:** Alan dışından kabul edilen öğrenciler bilimsel hazırlık programına tabi tutulur. Bilimsel hazırlık programı kapsamında alınacak olan dersler Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim kurulu onayıyla belirlenir. Söz konusu dersler henüz belirlenmemiş olması nedeniyle ilan edilmemiştir. Belirlenen bilimsel hazırlık dersleri buradan yayınlanacak ve kayıtlarının ne şekilde yapılacağı duyurulacaktır.

| Ders Tipleri                   | Ders Tiplerinin Programda Bulunurluğu Kod Aralıkları |                     |           |
|--------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------|-----------|
|                                | Tezsiz Yüksek Lisans                                 | Tezli Yüksek Lisans | Doktora   |
| <b>1.Kredili Dersler</b>       |                                                      |                     |           |
| <b>Zorunlu Kredili Dersler</b> | 5500-5998                                            | 5050-5099           | 6050-6099 |
| <b>Seçmeli Kredili Dersler</b> |                                                      | 5100-5499           | 6100-6999 |
| <b>2.Kredisiz Dersler</b>      |                                                      |                     |           |

|                                                                                                 |      |           |                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kredili Derslere Benzer Kredisiz Zorunlu Dersler</b>                                         |      |           | XXX6005... Araştırma ve Etik<br>XXX6006 Bilimsel Araştırma ve Proje Eğitimi<br>XXX6007 Gelişim ve Öğrenme<br>XXX6008 Öğretimde Planlama ve Değerlendirme |
| <b>Tez</b>                                                                                      |      | 5000      | 6000                                                                                                                                                     |
| <b>Dönem Projesi</b>                                                                            | 5999 |           |                                                                                                                                                          |
| <b>Seminer</b>                                                                                  |      | 5001      | 6001                                                                                                                                                     |
| <b>Uzmanlık Alan Dersi</b>                                                                      |      | 8000-8999 | 9000-9999                                                                                                                                                |
| <b>3.Ne Kredili Nede Kredisiz Olup Öğrencinin Bulunduğu Aşamayı İzlemek İçin Açılan Dersler</b> |      |           |                                                                                                                                                          |
| <b>Ne Kredili Nede Kredisiz Olup Öğrencinin Bulunduğu Aşamayı İzlemek İçin Açılan Dersler</b>   |      |           | XXX6002 Yeterlik<br>XXX6003 Tez Önerisi<br>XXX6004 Tez İzleme                                                                                            |

### 1. Kredili Derslere Kayıt:

*Tezsiz Yüksek Lisans Programları İçin:*

- Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 krediden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Söz konusu on ders güz ve bahar dönemine pay edilerek zorunlu dersler şeklide okutulur. Bu programa kayıtlı öğrenciler kendi programları dışından ders alamazlar. Tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesi dersi Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim kurulu onayıyla atanmış olan danışmandan alınır. Danışman onayını izleyen dönemde dönem projesi dersine kayıt yapılabilir. Öğrenci üç dönem içinde kredili derslerini ve dönem projesi dersini başarmak zorundadır.
- Eğitim Yönetimi Uzaktan Öğretim Tezsiz Yüksek Lisans, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Uzaktan Öğretim Tezsiz Yüksek Lisans ve Kamu Hukuku İkinci Öğretim Tezsiz Yüksek Lisans programlarında üçüncü döneme geçen öğrencilerin, alttan olan derslerini tamamlamak üzere ders yazılım taleplerini Enstitü Müdürlüğüne dilekçe ile yapmaları; söz konusu derslerin Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayıyla belirlenecek yöntem doğrultusunda öğrenciler tarafından alınmasına 03.09.2025 tarih ve 343 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu toplantısında karar verilmiştir.

*Tezli Yüksek Lisans ve Doktora Programları için:*

- Bir öğrencinin kredi yükünü tamamlamış sayılabilmesi için tezli yüksek lisans programlarında 21 krediden az olmamak üzere en az yedi ders, yüksek lisans derecesiyle öğrenci kabul edilen doktora programlarında 24 krediden az olmamak üzere en az sekiz ders alması zorunludur. Bir öğrenci kredi yükünü doldurmuş olsa bile fazladan aldığı derslerden de başarılı olmak zorundadır. Öğrenci başarısız olduğu ders yerine sonraki dönem/dönemlerde almış olduğu farklı iki derisi danışmanının onayı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile başarısız dersinin yerine saydırabilir. Ancak tekrar edilerek başarılı olunan ders saydırma işlemlerinde kullanılmaz ve en fazla iki ders başarısız olunan başka bir ders yerine [saydırılabilir](#). Öğrenci kaldığı diğer dersleri tekrar alıp süresi içinde başarmak zorundadır. Zorunlu ders de başka bir ders yerine saydırılmaz. Yabancı dil ve bilimsel hazırlık programında geçirilen süre hariç olmak üzere öğrenci dört dönem içinde kredili derslerini tamamlamak zorundadır.
- Ders havuzundaki dersler program bazında tezli yüksek lisans ve doktora dersleri olarak ayrıştırılır. Bu ayrışım yapıldıktan sonra yüksek lisans öğrencileri doktora programına tanımlanmış derslerden 3 tane, doktora öğrencileri ise yüksek lisans programı için tanımlanmış derslerden 3 tane seçebilir. Yüksek lisans öğrencileri doktora programlarının zorunlu derslerini alamazlar.
- Yüksek lisans ve doktora programı öğrencilerinin en az 4 adet kredili derisi kendi programlarındaki dersler arasından seçmeleri zorunludur. Aynı bilim dalının doktora ve yüksek lisans dersleri ilgili program kapsamında değerlendirilir.
- Yabancı dil hazırlık ve bilimsel hazırlık programı öğrencileri bu aşamaları tamamladıktan sonra kredili derslere yazılabilir.
- Birinci ve ikinci yarıyılarında bulunan öğrencilerin, her yarıyıl için en fazla dört kredili derse kayıt yaptırmaları önerilmektedir. Öğrencilerin başarısız oldukları derslerin bulunması durumunda, kredi yüklerini tamamlayabilmeleri amacıyla üçüncü ve dördüncü yarıyılarda bu sayı aşılabılır. Bununla birlikte, herhangi bir işte çalışmaları nedeniyle derslere ayırabilecek zamanı sınırlı olan öğrencilerin, kredili derslerini dört yarıyla yayarak tamamlamaları tavsiye edilir.
- Kredili ders en az bir öğrencinin derse yazılması halinde açılır. Ancak öğretim üyesinin ikinci bir kredili dersini aynı dönem açması halinde bu ikinci derse en az üç öğrencinin yazılmış olması gerekmektedir. Enstitü Yönetim Kurulu bu sayılar artırabilir. Kapatılan derslere kayıt yapan öğrencilere yeni ders eklemeleri için Enstitü Yönetim Kurulu kararı sonrası en fazla üç gün süre verilir.

## **2. Kredisiz Derslere Kayıt:**

Aşağıda yazıl dersler kredisizdir. Kredisiz derslere kayıt aşağıda yazılı açıklama kapsamında yapılır.

- Tez
- Seminer
- Uzmanlık Alan Dersi
- Doktora Programına Has Olup Kredili Derse Benzeyip Kredisiz Olarak Okutulan Dersler (*Bilimsel Araştırma ve Etik, Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi, Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*)

#### **Tez Dersine Kayıt:**

- Öğrenci anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayıyla tez danışmanı atanmış olması kaydıyla danışmanın atanmasını izleyen dönemden itibaren her dönem teze yazılabilir.

#### **Seminer Dersine Kayıt:**

- Seminer dersinin amacı tezli yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilere, eğitim öğretim sürecine katkı sağlayacak bir çalışmayı, bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olacak şekilde hazırlatarak onların bir grup önünde anlatabilme, tartışabilme ve iletişim yeteneklerini geliştirmektir.
- Seminer dersi Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim kurulu tarafından atanan danışman öğretim üyesinden alınır. Seminer dersi İngilizce ve bilimsel hazırlık programlarında geçirilen süre hariç tezli yüksek lisans programlarında ilk dört dönem içinde başarı ile alınması gerekmektedir. Doktora programlarında ise yeterlik sınavına kadar alınması gerekmektedir. Öğrenci beşinci dönem sonunda yeterlik sınavına girmesi gerekir.
- Seminer konusu ilgili öğrenci ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla atanan danışman tarafından belirlenir. Danışman öğretim üyesi tarafından seminer dersinin yürütülmesinin mümkün olmaması durumunda seminer dersi anabilim dalı başkanlığı önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla belirlenen öğretim üyesi tarafından yürütülür. Seminer konusu, dersin alındığı dönemin ilk dört haftası içerisinde belirlenir ve final haftası içinde sunumu yapılır. Seminer süresi soru ve tartışma bölümü dâhil 50 dakikadır.
- Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %80'ine ve kendi anabilim dalı başkanlığınca ilan edilen seminer sunularının %80'ine katılmak zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan öğrenci başarısız kabul edilir. Koordinatör tüm sunular tamamlandıktan sonra öğrencinin sunulara katılma durumunu "Seminer Değerlendirme Formu" ile danışman öğretim üyesine bildirir.
- Seminer dersinin de telafisi yapılmaz

### **Uzmanlık Alan Dersine Kayıt:**

- Tez konusu Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan öğrenciler, takip eden dönemde danışmanlarının uzmanlık alan dersine kayıt yapabilir. Öğrenci kaydını yenilemesi şartıyla aynı uzmanlık alan dersine yazılabileceği gibi bu dersin açılmaması durumunda danışmanı tarafından açılan başka bir uzmanlık alan dersine tez savunma sınavı başvurusuna kadar devam edebilir. Uzmanlık alan dersleri arasınnav ve ders kayıt haftalarında yürütülmez. Uzmanlık alan dersi devam edecekse öğretim üyesi tarafından “S-Süren” sonlandırılacaksa “G-Geçti” ya da “K-Kaldı” şeklinde değerlendirilir.
- Lisansüstü programlarda açılan 8000 kodlu uzmanlık alan derslerine sadece yüksek lisans öğrencileri, 9000 kodlu uzmanlık alan derslerine ise sadece doktora öğrencileri yazılabilir. Bir öğrenci aynı dönemde tez danışmanı tarafından açılan sadece bir uzmanlık alan dersine yazılabilir, tez danışmanı dışında bir öğretim üyesi tarafından açılan herhangi bir uzmanlık alan dersine yazılamaz.
- “Uzmanlık Alan Dersi”, danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi amacıyla tez danışmanı olan öğretim üyesi tarafından açılan 8000 (yüksek lisans uzmanlık alan dersi) veya 9000 (doktora uzmanlık alan dersi) kodlu kredisiz ve haftada 4 saat olan teorik bir derstir.
- Uzmanlık alan dersleri ders programlarında gösterilir ancak sınav programlarında yer almaz. Uzmanlık alan dersleri için telafi programı yapılmaz.

### **Doktora Programına Has Olup Kredili Derse Benzeyip Kredisiz Olarak Okutulan Derslere kayıt:**

- Doktora programında okutulan Bilimsel Araştırma ve Etik, Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi, Gelişim ve Öğrenme” ve “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” dersleri kredisiz derslerdir. Bu derslerin yapısı kredili derslere benzese de kredisiz olarak okutulur. Bu derslerin yasal süresi içinde alınması zorunludur.
- Doktora öğrencileri “Bilimsel Araştırma ve Etik” dersini yeterlik sınavına kadar kredisiz ders olarak almak zorundadırlar. Herhangi bir lisansüstü programda “Bilimsel Araştırma ve Etik” dersini alan veya bu derse eşdeğerliği kabul edilmiş bir dersi alan öğrenci anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla bu dersten muaf [sayılır](#). Doktora programlarında “Bilimsel Araştırma ve Etik” dersinin başarı notu transkriptte “G-Geçti”, “K-Kaldı”, “M-Muaf ” şeklinde gösterilir.

- Doktora öğrencilerinin “Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi” dersini ikinci yarıyıldan itibaren doktora yeterlik sınavına kadar; “Gelişim ve Öğrenme” ve “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerini doktora tez savunma sınavına kadar almaları zorunludur. Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunu öğrencileri ile Pedagojik Formasyon Sertifikasına sahip öğrenciler başvurmaları halinde “Gelişim ve Öğrenme” ve “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerinden Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile muaf [sayılabilirler](#). “Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi”, “Gelişim ve Öğrenme” ve “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” derslerinin başarı notu transkripte “G-Geçti”, “K-Kaldı”, “M-Muaf ” şeklinde gösterilir.

### **3- Ne Kredili Nede Kredisiz Ders Olup Öğrencinin Bulunduğu Aşamayı İzlemek İçin Açılan Derslere Kayıt:**

**XXX6002 Yeterlik:** Doktora yeterlik sınavına girecek öğrenci söz konusu derse kayıt yapar. Öğrencinin başarı durumu söz konusu kaydından izlenir. Ayrıntı için [tıklayınız](#)

**XXX6003 Tez Önerisi:** Yeterlik sınavından başarılı olan öğrenci söz konusu derse yazılır. Öğrencinin başarı durumu söz konusu kaydından izlenir. Ayrıntı için [tıklayınız](#).

**XXX6004 Tez İzleme:** Tez önerisi sözlü savunma sınavından başarılı olan öğrenci söz konusu derse takip eden her dönemde kayıt yapar. Öğrencinin başarı durumu söz konusu kayıttan izlenir. Ayrıntı için [tıklayınız](#).

### **Öğrenci Yazılımına Açılan Dersler:**

- 2025 -2026 Eğitim Öğretim Yılı Güz Döneminde öğrenci yazılımına açılacak olan Anabilim Dalı Başkanlıklarından gelen ders önerileri 03.09.2025 tarih ve 343 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu toplantısında görüşülmüş olup öğrenci yazılımına açılan dersler ve ders görevlendirmelerine görmek için [tıklayınız](#).
- Söz konusu derslerin programlarına, ilgili Anabilim Dalı Başkanlıklarının veya ilgili lisans bölüm başkanlıklarının web sayfalarından ya da doğrudan Anabilim Dalı Başkanlıkları ile iletişime geçilerek ulaşılabilecektir. Ayrıca bu derslere ait programlar, ders kayıt haftası içerisinde Enstitü web sayfasında yayımlanmaya başlanacaktır. Anabilim Dalı Başkanlıklarının web sayfalarına erişim için [tıklayınız](#).
- Ders yazılımında teknik bir sorunla karşılaşılması durumunda, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı Öğrenci İşleri Birimi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.